

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevei, 1926. június 6.

Broj 23. Szám.

Gradnja poštnega poslopja v Murški Soboti.*)

(Na naslov ministrstva pošte in telegrafa v Beogradu.)

Ministrstvo pošte in telegrafa v Beogradu je že samo uvidelo potrebo gradnje lastnega poštnega poslopja v Murški Soboti in je o tej zgradbi tudi že sklepalo.

Številne komisije, zastopniki direkcije pošte in telegrafa ter zastopniki ministrstva pošte in telegrafa so si ob različnih prilikah ogledali poslovne prostore, v katerih obratuje pošta, telegraf in telefon v Murški Soboti, ugotavljali nedostatke na zgradbi, vodili številna pogajanja ter pisali protokole,

Poslovni prostori so nastanjeni v prizidku k glavnemu poslopiju v takozvani Dr. Cifrakovi hiši.

Cel prometni lokal napravi tudi na lajka že na prvi pogled utis ne-higijeničnega lokala. Tla so pod nivojem zunanega sveta. Ob deževnih vremenih ima vlaga tako moč, da pronica skozi deske, da stoji voda celo na deskah. Pod se sprhnel ter preperel, ustanovljena je v lokalu goba. Zid je vsled vlage okrušen, se drobi in kaže lise, ki jih je povzročila voda, ki teče ob deževju skozi streho. Pri vходу desna stena je nagnjena vidno na zunanje; tramovje ter vezno tramovje je sprhnelo. Pročelna stena kaže razpokline, cel prizidek je vidno odmaknjen od glavnega poslopja, razpoka znaša 2 cm. Istotako je zadnja stena razpokana. Poslovni lokali so po izjavi uradnega zdravnika v skrajno nehygieničnem stanju in to tem bolj, ker je v njem zaposlenih 16 oseb, ki opravljajo deloma celodnevno službo od 7. do 21. ure. Vsled obstoječe vlage pada ter zidovja je zaposleno osebje zbolelo na tuberkuloznih pojavih. Komisija je podala tudi izjavo, da je iz hygieničnih razlogov nadaljno ali trajno zaposlenje tako mnogoštevilnega osebja v omenjenih prostorih nedopustno. Zastopniki direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani so sami odločno proti temu, da bi bil tako važen in velik urad nastanjen še nadalje v omenjenih lokalih. Vodoravna streha, ki obstoja iz leseno betonske konstrukcije, propušča vodo, natekajo vsled tega dragoceni telefonski aparati ter kabli in pisalne mize. Vlaga uničuje izolacije na občutljivih telefonskih aparatih ter

kablih in napake se ponavljajo pri telefonskih aparatih zaporedoma, tako da se že v lokalnem prometu ni več mogoče razumeti odnosno dobro slišati. Postanejo vsled tega telefonske naprave v Murški Soboti potemtakem iluzorične,

Vse dosedajne komisije in zastopniki direkcije pošte in telegrafa ter ministrstva pošte in telegrafa so soglasno prišli do zaključka, da so potrebni za nastanitev pošte, telegrafa in telefona v Murški Soboti novi poslovni lokali.

Vlaga in ostali nedostatki na lokalu pa so se pojavili v jeseni leta 1925 v takem obsegu in postali tako občutljivi, da tega ni bilo pričakovati.

Pod v prometnem prostoru je sprhnel ter preperel, je poln gobe in vlage, tako, da se pod nogami udara. Posipina pod podom ter podnim tramovjem je ne samo vlažna, ampak naravnost mokra. Lokal je poln gobe. V kurilni dobi se začne ta sprhljad, mokra posipina ter vlažne stene pariti ter se začne razvijati neznošen, zdravju nevaren ter dušljivi smrad in zrak, ki povzroča ter izsiljuje neprestano kašljanje ter leže s tako silo na pljuča, da ni mogoče dihati; ta pojav je tako močen, da skoro ni obstati živemu bitju v prostorih. Naravnost obupati je ljudem, ki se morajo vzdrževati v lokalih, ki so v takem desolatnem stanju, da niti za živino niso več pripravni, kaj še le za ljudi. Goba je uničila tla popolnoma, osem komadov preperelih ostan-kov pada se je spravilo na dvorišče, da se ni službujoče osebje udiral, ker je lažje in manj nevarno hoditi po goli vlažni posipini. Po stenah ter ostalih deskah pada se vleče zelena ter rjava plesnoba in vlaga. Zadnji udarec pa je zadela tem lokalom katastrofalna poplava meseca novembra 1925.

In za te lokale more poštna uprava plačevati mesečno 5.075 Din., reci: Pettisočsedemdesetpet Din.

Pri tej priliki ne smemo pustiti neomenjene velike požrtvovalnosti pošti Murška Sobotica pridelnega osebja, ki še vzdržuje, tvegajoč svoje najdražje: zdravje in življenje, po 10 ur in več na dan v lokalih, ki natekajo, v katerih je goba do zadnje deske uničila pod, v katerih širi goba in smrad svoje smrtonosne bacile in ki so naravnost gnezdo tuberkuloze,

Prav dobro uvidimo, da poštni upravi ni mogoče še dalje ostati v

teh lokalih. Uvidimo tudi veliko zanimanje in skrb direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, ki je porabila vsako priliko, da pride čimprej do končne rešitve tega vprašanja.

Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani se je obrnila v tej zadevi na veliko občino v Murški Soboti, da ji pomaga rešiti to važno vprašanje odnosno, de ji izposluje ali da na razpolago po možnosti stavbišče primerno za poštno zgradbo.

Velika občina v Murški Soboti nima sama nobene stavbe ali lokalov, kjer bi bilo mogoče nastaniti pošto telegraf in telefon, tudi v kraju ni nikjer dobiti tako obseženih lokalov, ki bi bili primerni za nastanitev pošte, telegrafa in telefona, odnosno tako velikega aparata.

Stanovanjska beda in pomanjkanje lokalov je bilo že prej velikansko, katastrofalna poplava z dne 13. novembra 1925 je pritirala to krizo do vrha. Povodenj je porušila številne zgradbe, na ostalih pa je povzročila nepopisno in neprecenljivo škodo in je spravila tako občino in občane same v najbednejši položaj. Občina je sicer prejela za poškodovance nekoliko podpore, a s tem zneskom ni bilo mogoče kriti niti ene desetine po poplavi povzročene škode.

Jedini izhod, ki ga vidi prebivalstvo in občina v Murški Soboti je, da si zgradi poštna uprava v M. Soboti sama potrebne lokale za pošto, telegraf in telefon, za avtomobilsko garažo, za bencinsko skladišče ter skladišče za brzojavni in telefonski matrijal in drugimi pritisklinami ter se tako izogne plačevanju horendnih mesečnih najemnin. Stroške za to zgradbo bo imela krite v 3 do 4 letih, če pomisli, da mora plačevati za sedajne lokale mesečno najemnino 5.075 Din.

Murška Sobotica je contrum v upravnem ter gospodarskem oziru pokrajine Prekmurje in so tako visoke cene in najemnine pač tukaj nekaj običajnega, dnevnega. Z lastno poštno zgradbo uprava le pridobi, ker si prihrani te ogromne mesečne izdatke za najemnino.

Velika občina v Murški Soboti se je že dvakrat obrnila na direkcijo pošte in telegrafa v Ljubljani s prošnjo, naj najde izhod iz tega vprašanja na ta način, da stavi ministrstvu pošte in telegrafa predlog na zgradbo lastnega poslopja ter ta predlog z ozirom na izvanredne okolščine v

Murški Soboti kot edini izhod priporoča ter utemelji.

Z ozirom na položaj, nastal v Murški Soboti vsled poplave ter z ozirom na vse ostale izvanredne okolnosti v Murški Soboti ne moremo dovolj želeli in pozdraviti takojšnje odločitve poštna uprave, da primore k omiljenju stanovanjske mizere ter odpomore pomanjkanju lokalov v Murški Soboti s tem, da si zgradi za nastanitev pošte, telegrafa in telefona, avtogaraže s potrebnimi skladišči itd. lastne prostore z vsaj enim družinskim stanovanjem za upravnika pošte.

Kakor omenjeno je zaprosila direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani veliko občino v Murški Soboti, naj bi ji ta dala po možnosti stavbišče za novo poštno zgradbo brezplačno na razpolago, izposlovala to odnosno vsaj prispevala k nakupu primerne stavbišča za poštno poslopje.

Občina sama nima niti svojega zemljišča niti kakegakoli stavbenega sveta in ga poštni upravi ne more dati na razpolago. Z ozirom na njeni šibek finančni položaj tudi ni v stanu kupiti za poštno upravo primerno stavbeno parcelo. Občina je tudi z elektrifikacijo kraja zelo obremenjena in nikakor ne gre nalagati občanom še večja bremena. Njena prva skrb je, popraviti čimprej in kak najbolj po poplavi povzročeno škodo.

Pri vsem tem pa še občina posebno poudarja, da poštna uprava uvidi njen po katastrofalni poplavi povzročen težaven položaj in naj se je vsled tega ne smatra poštni upravi za nenaklonjeno.

Kljub ogromni škodi, ki jo je občina vsled poplave utrpela, pa je pripravljena prispevati k nakupu stavbene parcele za poštno zgradbo z zneskom 10.000 Din., če se bo poštno poslopje zgradilo v centru samem, v prometni ulici ali na mestu ki je vsemu občinstvu kolikor mogoče pri roki, kakor je to svojo izjavo podala poštni upravi dne 18. maja 1926.

Našli so se požrtvovalni ljudje, ki so se zavezali k nakupu te stavbene prispevati parcele se nadaljni zneske 15.000 Din., ostali znesek 25.000 Din., če računamo kupnino s 50.000 Din. bi mogla pač poštna uprava za stavbišče še sama prisvati. Za 50.000 Din bi se dalo dobiti stavbišče, ki bi bilo primerno za poštno zgradbo.

*) Té artikulus je záto napiszani v knji-zavnoj szlovenscsini, naj ga zarazmi tisztí faktor, koga sze ticse, i tak mógocse pridemo ednok vu tom táli do resitvi, ki je itak v vugodnoszt bole szame dr'záve, kak pa nász Prekmurcov, ki bi tak szamo vidli, da za na se velike dácsé vendar dohimó nikaj od dr'záve.

Ker v sedajnih lokalih ni mogoče več poslovati, na drugi strani pa, kakor čujemo, itak poteče s 31. oktobrom 1926. enoletna najemna pogodba med hišnim lastnikom Dr. Cifrakom ter poštno upravo, po kateri ima poštna uprava plačevati mesečno 5.075 Din najemnine, bi moralo ministrstvo pošte in telegrafa to zadevo ter nakazilo potrebne kredite pospešiti, že se hoče s 1. novembrom 1926 vsaj provizorno vseliti v lastno zgradbo odnosno če noče ono nositi posledic, ki bi nastale z ukinitvijo poštne, brzojavne in telefonskega obrata v Murski Soboti.

Srečnemu naključju se je zahvaliti, da ni že s 1. marcem 1926 prišlo do tega, da je pošta, telegraf in telefon na ulici. V zadnjem momentu se je delegatu ministrstva pošte in telegrafa, ki je prispel iz Beograda, da uredi to zadevo, še posrečilo, to prepričati. Če se ne bo gradnja poštne poslopja pospešila je pošta v Murski Soboti zopet tam, kjer je bila dne 28. februarja 1926, pa še na slabšem, ker v sedajnih lokalih, ki se podirajo, sploh ne more več ostati odnosno uradovati, drugih pa, če si jih ne prične takoj graditi, ni nikjer dobiti.

Zato naj ministrstvo pošte in telegrafa v Beogradu pospeši svojo odločitev za zgradbo poštne poslopja v Murski Soboti v največji meri.

Argentiniába!

Népünknek földmívelési szak tudása, szorgalma s a munkáltatóval szemben mindenkoron teljesített legjobb magaviselete, a mi földmunkásainkat jobb sorsra érdemesítik. Tény az is, hogy ezen tulajdonságai tették mint földmunkást világismertté, azért nem az ő rovására irandó, hogy Magyarország nagybirtokain való kenyérkeresete elől a határok bezárattak, hol pedig mint ilyet mindig szivessen látták. Annál nehezebbjére kell azonban esnie a mi munkásainknak, kik család-

juk eltartását illetőleg a tél elé kétségbeesve néznek, hogy az állam szociális érzéke nem terjed ki odáig, hogy munkásaink részére tisztességes munkaalakomról gondoskódna, illetve munkalehetőséget biztosítana. Küzdenie kell az életviszonyokkal, s ha ezen nehéz viszonyai közt elégedetlenkedik, nem szabad tőle rossz néven venni.

Igen, a mi földmunkásaink ellen semmi kifogást emelni nem lehet. Minden tekintetben megfelelnek hivatásuknak, s csak az államrendszer nemtörődömségének, szociális berendezkedése hiányos voltának tudható be, hogy ez a mi jó munkás anyagunk tétlenkedik s kenyérkereset lehetősége nélkül néz a rideg tél elé.

A nagybirtokot, hol munka lehetőség elég nyílott, a fejnélküli agrárreform tönkretette. Ez azonban nem lehet ok arra, hogy a mi derék munkásainkat egyik másik felelőtlen egyén vagy korporáció Argentiniába küldje, mint tette ezt legutóbb a demokraták ljubljana napilapja, a „Jutro“. Csatlakozunk azon érveléséhez, hogy M. Sobotában állandósíttassék, illetve állíttassék vissza az állam részéről az állami „Munkás Börze“, s hogy külön kívándorlási biztos gondoskodják Argentiniában munkásaink elhelyezéséről, de ezt csak odáig, míg arról van szó, hogy az oda kivándorolni akaró és képes egyéneket helyezze biztos pozícióba. Nagyobb családú és kis földdel

rendelkező egyének, kik emelett mehettek gazdasági munkára is, hogy a kenyérhiányt pótolják, de már Argentiniába nem mehetnek, mert köti őket a kis földje s a nagy családja. Ezeknek pedig itt, a honi földön kell nyújtani kenyérkeresetet s munkalehetőséget.

Ne küldjék őket akarattuk ellenére is Argentiniába, mikor élni és halni a hazai rögön akarnak, az édes szülőföldjükön. Ne tegyék pedig ezt akkor, mikor Prekmurjéba idegeneket telepítenek. Vagy nem tudná megművelni jobban az idevalósi azt a földet, melyet ma a földmíveléshez, különösen pedig az itteni szükséghez képest az Istriából menekültek és idetelepítettek részére odaadták? Azokat idetelepítik, itt szülőttek pedig vegyék kezükbe a vándorbotot s küldjék őket Argentiniába? Az ilyen bal lépés csak elégedetlenséget szülhet, s rossz szemet szur a határlévő prekmurjei lakosságnál, az államszervezettel szemben bizalmatlan lesz.

Volna azonban munkaalkalom elég más is. Az a dobrovoljac ki megkapta a neki ígért földrészt, ne adhassa bérbé vagy részből a megkapott földjét s aztán ismét bérmunkát vállaljon az államosított vagy sekvestrált birtokon, hanem engedessék át az a munka a mi derék munkásainknak, kik ma kenyérkereset nélkül állanak, akkor nem kell küldeni őket — Argentiniába.

Általános sztrájk Portugáliában.

A katonai kormány szerdán végleg megalakult. Mendozza Cabecadar tábornok a miniszterelnökség mellett vállalta a pénzügyi és az igazságügyi tárca vezetését.

Az új kormány hadügyminisztere Gomezta Costa tábornok, aki egyuttal gyarmatügyi miniszter is.

A külügyminisztérium vezetését Ochoa tábornok vette át.

Lisszabonban a kormány mellett nagy tüntetéseket rendeztek. Mendozza tábornok beszédett intézet a tömeghez.

— Gyűlölöm a parlamentárizmust, mert a monarchista és a köztársasági politikusok egyformán söpördek.

A kormány kiáltványt intézett a néphez, melyben bejelenti hogy fe-

gyelmet és rendet teremt az országban.

A szocialista szakszervezetek szövetsége elvben egész Portugália területére kimondta az általános sztrájkot, hogy ezzel elébe vágjon az esetleges katonai diktatúra megalakulásának, amely fenyegetően szervezkedésre készült.

A francia kormány még nem döntött a frank-ügyben.

A francia lapok kedden folytatják offenzívájukat a magyar kormány ellen a frankpörben hozott ítélet miatt. Az Echo de Paris a következőket írja:

A népszövetségnek intervenálnia kell a frankafférban. A helyzet azonban kényes, mert a vita e részben könnyen kinőhetné magát a trianoni békeszerződés megvitatásává. Sir William Good is megkezdte már a tevékenységét — írja a lap — Magyarország érdekében és el kell készülnie arra, hogy Lord Robert Cecil is bizonyos filozófiai fejtegetésekre fog vállalkozni Genfben és ezzel megkönnyíti Magyarország és Bethlen miniszterelnök helyzetét.

A francia kormány helyzete az ügyben még nincs végleg meghatározva.

A külügyminisztérium félhivatalos közlése szerint a kormány legközelebb dönt az ügyben. Ugy tudják hogy Briand álláspontját szerdán közli a nyilvánosságal.

POLITIKA.

Politikai vezérek a „munka faramalmait“ kipihenni üdülni mennek. Pašič Karlsbadba, Radič pedig a Dalmát tengerpartra megy. Talán azért, hogy mindkettő pihenjen szapora beszédjével s az aktiv munkának szabad folyást engedjenek. — Pašič támadja Jovanovičot, Radičot s Uzonovič miniszterelnökkel is elégedetlenkedik, Radič pedig Pašičot támadja s egy pár minisztert, az ellenzék pedig a két kormányzópártot teljes egészében. Ugy látszik, hogy nagyon rosszul van összetakolva

A vőfény.

(Rajz az alföld népies szokásából.)
Irtá: K. J.

A lakodalommal járó ügyes-bajos dolgok közé tartozik a vőfény tapintatos megválasztása is; mert a nyoszolyólányok, ha már annyit költenek a vőfény rirágossá tételére, megvárják, hogy a vőfény kedvökre való, csinos, takaros, jó táncos egyszóval »helyre legény« legyen; s a násznagyok elvárják, hogy kitegyen magáért a verselésben; sőt az asszonnynének sem feledik el ráparancsolni a vőlegényre, hogy a vőfény aztán alkalmas ne pedig valami »hányi-veti« legény legyen ám.

A vőlegény igyekszik a kívánalmaknak megfelelő legényt kiszemelni, a kire a házasság és a lakodalom végrehajtó hatalmai közt való közvetítés diszes, de nem kevés nehézséggel járó szerepét bizza.

A vőfény, mihelyt a rozmarinnal fölkesített citromot kezébe kapta, a

hetedhétországra szóló lakodalomnak főfaktorává leszen.

Büszke is reá! Hogyis ne; hiszen ő nemcsak a hívott, de a választott is, a ki képviseli a vőlegényt, hivatgat a lakodalomra, oltárház vezet a menyasszonyt, tultesz a násznagyifurfangon, boldoggá teszi a nyoszolyólányt, dirigálja a cigánybandát, felül vizsgálja a konyhát, fakturáz (szellemeskedik) jobbra-balra, rigmusokban dikciózik előre-hátra, rendez a sortáncot, kásapézt szed a szakácsnének, ő a megmondhatója a csukverőnek, egyszóval a lakodalom külső fénye rajta nyugodván, rajta áll, hogy azt minden résztvevőnek örökkéig emlékezetessé tegye.

Azzá is teszi. Ha a harmadszori hirdetés megvolt s lakodalom szerdára van terminálva, a előttevaló vasárnapon összes cökmökjakkal a menyasszonyhoz jönnek a nyoszolyólányok, a hol már alig lehet mozogni a tarka-barka pántlikák meg a virágok sokaságától. Hja a vőfényt virágozzák föl, (a nagyobb s hiresebb lakodalmak-

nál két vőfény szokott lenni s ugyanannyi nyoszolyóleány; az első vőfény dikciózik, míg a másik csak a dekorum kedvéért fungál, s járattan is a rigmusokban) aki szintén idejön; átnyújtja a pörge kalapot, s aztán van próbálgatás, illegeté, vajjon melyik virág illenék leginkább a kalapra, meg a mándlira a földig érő szalaghoz melleskor gyanánt. Utoljára is egy vadvörös arannyal áttört virág kerül a kalapra lelógó nemzeti pántlikával átkötve; a melleskor mag egy fehér rózsából álló, gyakran a vállon áthajolva a hát közepéig érő, bimbóval ékeskedő virág leszen, a mely alatt a földig érő arany- vagy ezüst csipkével szegélyezett pántlika libelobog.

Most még a rozmarinvirággal díszített citromot adják át neki, aztán összeüti sarkantyuját a vőfény s ha miskás kacsintással kísérve illendő köszönetet mond a nyoszolyólánynak (aki alig tudja levenni szemét a kac-

kiás legényről) s megindul hivatgatni a lakodalomra.

Alig lépte át az utcaajtó küszöbét, lövésre is használható pálcájának durranása jelzi utjának jelentőségét; ez képezi a nyitányát későbbi virtuskódásainak.

A koszorúlánnyok sietnek haza, mert a menyasszony meghívása után őket illeti az elsőség: s csakugyan feljök is tart, s alig ér haza a leány, nyomban belép utána a vőfény, meghívni és kikérni a nyoszolyólányt szüleitől a lakodalomra:

Engednének meg, kérjük kedves le-

[nyuknak,

Mint szép menyasszonyunk nyosz-

[lyólányának,

Hogy ránk következő szerdán nyolc

[órára

Násznapunkkal jöjjön az Isten házába.

Gondunk alá vesszük, mi is majd ott

[leszünk,

Addig is az Isten maradjon mivelünk.

(Folyt. köv.)

a parlament, de nemcsak ez, hanem már hét éve, mert eszkekedésnél és munkátlanág-nagyobb eredményt eddig kik kormány, sem tudott felatni, azaz a parlament sem. Radikálisok titokban tárgyal-tovább is Dávidovičsal, hogy kedvezően befejezett tárgyal-után vele csinálják meg a mánykoalíciót. — Parlament den munka nélkül tétlenkedik, rt a parlamenti bizottság a kséges anyagot nem dolgozta Ugylátszik az annyira szükség-és az adózók által olyannyira ánt egységes adótörvény sem g elkészülni egyhamar, ugyszin- a községi törvény sem. — ngyelország köztársasági el-kévé Moszicky leMBERGI egye-ni tanárt választották meg. — agyarországot, illetve a kor-nyát, a francia lapok szakadat-úl élesen támadják a frank-rben hozott ítélet miatt. Cse-k és franciák népszövetség elé-árják vinni a frankhamisítás-tyét.

Lászi—Hirek.

— Ogen. V szredo 2. junija ob 22. vöri sze je z-neznánoga vzroka zsgála hramba Fartely Karoly kme-v Szebeborci i pri toj neszrecsi emi je zgoréla híze sztreha i rust vesz versztvena hramba. Skoda je lika, vendar sze je pa edem tao po-né z szakolácijov.

— Martjanci. Nase gaszilcov 'zup-važa sze vendar dobro poszrecsi. demnázzzet obcsin drústva szi vze-jejo tao z-té szkúpne vaje, i ka bo-é dobra i lepa z vszákoga ki jo bode pogledno je szvedószto tó, a sze vsze drústva pascslivo vádijo aj kémbogse znájo na dén 27-ga. o vaji pa bode veszelica pri Vezéri, de bode veszeljé za vszákoga nav-čsnoga gaszilcska banda dávala z lorečane, med'zimurje ki je poznána ak nájbógsa.

— Razglašenje ribolovnih prepovedi. Med vojno in tudi povojna leta se je povsod v naših krajih razpasla silna narhija pri ribovolovu. Ribari skoro povsod vsakdo brez ribolovnice. Lovi se tudi z nepostavim orodjem, ki je v mislu še veljavnih dež. rib. zakonov prepovedano. Redkokdo vpošteva pred-ise glede najmanjše mere, ki jo mora saka vlovljena riba imeti. Malokdo a se tudi briga za zaščitno dobo, ki o imajo posamezne ribe v času, ko e drstijo. Da bi se to stanje čimpreje rbrnilo na bolje, je izdal veliki župan mariborske oblasti potrebna navodila podrejenim oblastim in nadzornim or-ganom. Skupno z mariborskim ribar-kim društvu se je založil tudi lepak najvažnejšimi ribarsko policijskimi predpisi. Ta lepak se bo nalepil v y uradnih prostorih vseh občinskih uradov in orožniških postaj. (E. br. 774/1.

— Člani ljubljanskega Narodnega Medališča (drame) prirede 15. in 16. unija t. l. v Murski Soboti dve pred-tavi: „Anatol“ od Schnitzber-ja in Duše“ od Petroviča. V igrah sodelu-jejo gg. Rogoz, Skrbinšek, Jerman, orko ter dame Rogozova, Juvanova a Vida Juvanova. Vsi ti igralci so

nam še od lani v krasnem spominu, ko so nas zadivili s svojo umetnostjo, opozarjamo pri tem posebno na lanski igri »Golgota« in »Vrag« itd. Kdor si želi vstopnice vnaprej zagotoviti, naj to prijavi do 12. t. m. v pisarni no-tarja Koder; po dem dnevu bodo os-tale vstopnice v razprodaji v „Prek-murski tiskarni.“ Ker se vrše letos samo dve igri, bo naval občinstva go-tovo velik, zato naj si vsakdo pravo-časno zagotovi vstopnice. Cene vstop-nicam so: 25 Din, 18 Din, 10 Din in 6 Din.

ILONKA BERGER
LEOPOLD POLLAK.

Nagykanizsa Cankova
zarócsena

Nameszto vszákoga po-
szebnoga obvesztila.

— Černelavci. Tü tüdi bode gaszil-cov veszelica pri Szocsicsi. Interessant-no bode na toj veszelici tó, ka tü bô-de vöspilani tiszti szrnszki bak, stero-ga je Debelakov Stevan gvinao v Pü-conci na veszelici, i ga je odnyega küpo Bak No. II. Szamo szmo tó ra-dovédni, ka csi príde té bak nazáj v Predanovce na veszelico, ki bode ob-dr'zana 13. junija, po 'zupnoj vaji ga-szilcov (ob 14 vöri.)

— Censura. Črenšovcin bizonyos egyének elszedik az ujság olvasoktól a »Néplap« »Naše Novine« című új-ságokat. — Ugyan mi jogon? Persze most még inkább kíváncsi rájuk a kö-zönség. Nem is rossz reklám.

— A megkerült bicikli. A legutobbi murska-sobotai vásárkor a patika elől — mig a tulajdonos rövid, időre be-ment — ellopták Dominko József tur-niscei kereskedősegéd biciklijét. Most nem rég a »Svėti Križi« csendőrség egy tolvajt fogott el, s a többek kö-zött erre sült ki a biciklilopás is. A tolvaj a biciklit időközben át alakította és eladta, de most azért sikerült ki-nyomozni, s a rendőrség át adta a biciklit a tolvajjal együtt a Ljutomeri járásbírósnak, hol junius 2-án fele-lősségre vonják.

— Pénzt lopott. Egy ismeretlen, de a házi viszonyokat minden esetre tudó tettes a napokban a nyitott padláson át besurrant Turnicsén Horvát Anna egyedül élő asszony lakásába s a szek-rényt kinyitván onnan 400 dinárt ello-pott. Bizonyára tudta a kulcs helyét s így könnyen dolgozott. Tizenkét dinárt meghagyot a károsultnak. A nyom-zás folyik.

Szebeborci. A helybeli önk. tűz-oltóság junius 6-án szinielőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színrekerül „Sztári in mladi“ című négy felvonásos népszimű. Szives megjele-nésre felkéri a n. é. közönséget a Rendezőség.

— A jugoszláv-magyar tárgyalások. Junius hó elején ismét felveszik a ju-goszláv és a magyar bizottságok a tárgyalások folyamát és pedígen Beo-grádban. Most nagy fontosságu dol-gokról döntenés. Ugyanis a határmenti forgalomról szöllő konventio és az ide tartozó a kettősbirtokosok határátlépési ügyei, továbbá a tizenötökilométeres zónában való határmenti közlekedésre vonatkozó kedvezmények. Ezek a ren-delkezések nálunk is igen fontosak.

— Ha nincs hitel. Unapkor este Resch fényképész (M. Sobotá) iddogált Turk vendéglőjében s amikor Győrfi pincértaonc, hivatkozva sok tartozá-sára, nem akart több itókat adni, a sörös kancsót Resch úgy vágta a ta-nonc fejéhez, hogy a pohár szilánkjai átvágták nyákerét. Bevitték a korház-ba, de közben elfojt vagy két liter vé-re. A fényképészt még nem sikerült elfogni.

Amerikaiak FIGYELEM!

Eladó Ormozshoz 3 percnnyire egy gazdaság, mely áll 4 szoba, egy konyha, élés- és gabonakamara és 2 pincéből álló téglaházból, ehez tartozó 2 állatra istálló, 6 sertésóll, pajta félszer, faház goré; továbbá gyümölcsöskert 1 k. hold szántó a mellette álló KOVÁCS-MÜHELY és szerszámaival vagy enélkül. Ár és feltételek az eladó-nál tudhatók meg. Leveleket 1000 alatt lapunk kiadóhiv. továbbítja.

Műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-zönséget, hogy bádogos műhelyemet a volt Bács-féle házból a Vüjec-féle házba helyeztem át (Ledavska ulica), mikor is kérem b. rendelésükkel ott felkeresni.

Tisztelettel
JUG JÓZSEF

bádogos mester M. Szobota.

Cséplőszekrény

használt, Clayton—Schuttlewort gyártmányu és 1 hibanélküli for-más, 164 cm. magas fekete (Furi-oso ivadék) 4 éves mén kedvező áron eladó. Bővebbet URADALMI INTÉZŐSÉGNÉL Tišina.

Halló! Halló!

S ü r g ö n y.

Mindennemű kész asztalos és kárpitos munkák, ugymint teljes háló, ebédlő, uriszoba, konyha stb. be-rendezések, diványok, matracok fél áron lesznek elárusítva még csak rövid ideig. Mindennemű asztalos és kárpitos ugyszintén épületasztalos munkát a legolcsóbban, leg-szolidabban és pontosan vállal és készít

M. HOLLENBERGER

stolarsko i tapetarsko poduzeće

Č A K O V E C

escse za krátko vrēmen razodáva vsze felé sztolarszka i tapecirarszka dugoványa, kakti completne szpálne, obedo-válné i szalonhízne i kühinyszke opreme, diványe i madrace po polovicnoj cēni. Nadale prevzeme sztolarszko i tapecirarszko deio vszē vrszt po szolidnoji najníznoj cēni.

Iz Zagreba stiže vijest

da je izašao bogato ilustrovani cijenik najveće trgovačke i opremne kuće, koji se šalje kupci-ma u pokrajini besplatno. (Oni koji su već jednom primili ka-talog ne trebaju ga zatražiti.) Ogromna skladišta! Veliki ex-portni poštanski odio! Nenad-mašivo niske cijene! Evo jedan mali izvadak: Žvnski ogrtač iz vnnene tkanine Din, 190. Ukup-na kućna oprava Din. 52. Suk-nje Din. 48 Bolje vrsti Din. 60. Lijepa bluza Din. 29. Kućne pre-gače Din. 19. Ženske košulje Din. 25. itd. itd. Najbogatije moderne konfekcije za dame, gospode in djecu, manufaktura, kuhinjske i kućne potrebsčine. Najvnča trgovačka in otpremna kuća u S. H. S.

KASTNER i OEHLER,

Zagreb Ilica 4.

Gőzcséplőgép

5 HP. Első Magyar Gazdasági, 4 éves, teljes felszereléssel azon-nal eladó. Bővebbet STEFANEK FERENC-nél Sálóvci.

Vigyázat

AMERIKAIK!

Eladó Ormozs mellett egy 4 járatu, állandó vizü téglából épült malom. Járatok parasztör-lésre vannak berendezve, három szobával és egy konyhával. Ehez tartozik még egy ház két szobá-val és 1 konyhával és pincével; gazdasági épületek: 4 állat ré-szére istálló, 7 sertésóll és 1 pajta és félszer. A malom és ház köből épült cseréppel fedett, teljesen jókarban, míg a gazdasá-gi épületek téglából épültek és szalmával fedettek. Ehez a gaz-dasághoz tartozik: gyümölcsös, 2 kaszáló, 3 szántó és 2 erdő ösz-szesen 7 hold kiterjedésben. Ár és feltételek az eladónál. Levelek »2000« szám alatt a kiadóba küldendők.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvün SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za □ cm: med textom i izjave i posziano
1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din.
i dávek. Pri vecskrat popüzt.

Rökopiszi, ki sze ne szhránijo i ne vrnejo sze
poslajo:
Reditelsztvo i oprávnisztvo Mörzska Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20.
— Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
— Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Előfizetés
negyedévre beföldön 15 Dinár, k
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár
ként: szövegkötés és nyiltér 1-50,
1- apróhirdetés 0-70 Din és az
Többszörinél engedmény.

Trzstvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: junius 4.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 312—350
» » 'Zito—Rozs	» 210—
» » Ovesz—Zab	» 170—
» » Kukorica	» 175—
» » Proszó—Köles	» 210—
» » Hajdina	» 260—
» » Szenó—Széna	» 60—
» » Graj—Bab csres.	» 370—
» » zmésan—vegyes bab	» 150—
» » Krumpli	» 60—
» » Len. sz.—Lenmag	» —
» » Det. sz.—Lóherm.	» 2500-2800

BENKO: junius 4.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikóv. Bika	6—	7—	8— 9—
Telice Úszó	5—	6—	7— 8-50
Krave Tehén	1-50	3—	5— 6—
Teoci Borju		9-50	11—
Szvinyé—Sertés		13—	15—
Mászt l-a—Zsirl-a.		22—	30—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spé—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pénezi — Pénz

1 Dollár	= D.	56:15
100 Kor. Budapest	= »	0.079
1 Schil. Becs	= »	8-02
1 Kor. Praga	= »	1-684
1 lira	= »	2-27

Zürichben 100 Din = 9.11 sfrk.

Izjava.

Podpisani Viljem Németh, gostilničar v Mačkovcih, prekličem vse žaljive neresnične besede, katere sem govoril v moji gostilni o gosp. Z. Škof, postajenačelniku v Mačkovcih ter stem njemu močno škodoval na ugledu in časti. Prosim s tem javno za odpuščanje, ter se zahvaljujem imenovane, da je odstopil od nadaljnjih korakov!

Mačkovci, 30. maja 1926.

NÉMETH VILJEM

Preklic.

Objavo v tem listu z dne 30. maja št. 22. z današnjim dnem preklicujem in izjavljam da ima moj mož Alojz Huber ter sin Ludvik tudi nadalje vso pravico do sklepanja kupčijskih poslov v zvezi našo obrtjo.

V objavi imenovani Kuhar Josef nima od danes naprej več nobene pravice z nobeno stranko nič sklepati v mojem imenu, še manj pe izterjati najine dolžnike, ter se isti niti več nenahaja tukaj.

Beltinci, 2. junija 1926.

VERONA HUBER

soproga posestnika in gostilničarja.

GAZDÁLKODÁS.

A csikókehe, mirigykór.

Irta: NEMES MIKLÓS M. Sobota.

Ujabbán Prekmurjében, de különösen Martjanci vidékén a csikókehe elég rohamosan terjed. Sok esetben veszélyes alakot ölt, sőt néhányszor halálos kimenetelű is volt, ezért szükségesnek vélem e betegség rövid ismertetését és a védekezést leírni.

Ne cseréljük fel e betegséget a szárazkehének nevezett különféle lasubb és krónikus lefolyású fulladozással járó betegségekkel, melyek adás-vételkor mint „szavatossági hibák“ szerepelnek.

A mirigykór igen könnyen terjed, főleg a lovak között, közvetlen érintkezés folytán, de közvetetten is istálló berendezési tárgyakkal és ezek között elsőrendűek, az itatóvödrök, jászlak, zablák, a lóápolók mosdatlan kezei.

A fertőzéstől számított 4—8 napig lappang a betegség. Ezen idő elteltével az állat fáradt, étvágytalan, lázas lesz. Csakhamar prüszköl, köhicsél, nehezen nyel, a torok fgdalmasan dagad. Éleinte savós, savósnyálkás, később genyes orrfolyás jelentkezik. köthártyahurottal, szájhurottal de leggyakrabban orrhurottal kapcsolatosan. Az állati nyirokcsomók és a környező kötőszövetük beszűrődik emiatt az állkapocs alatti tájék és a torok fel a fültőig, — pár nap alatt, — keményre dagad. Ezen egyneműen dagadt területen hol felületesen, hol mélyen megindul elszórtan a genyes szétesés. Főleg a nyirokcsomók szövetét alkotó sejtek oldódnak, bomlanak, esnek szét.

A geny nagy nyomás alatt szaporodik. Átrágja a vele érintkező, — nagy nyomás miatt rosszul táplálkozó, — szöveteket, az összlapított véreket, nyirokereket, idegeket és „utat készít magának“ kisebb nyomás alatt levő szövetek felé, bár leggyakrabban a föld vonzóerejének irányában halad. (Gengysülyedés.) A genyes üreg „hályog“ végre felfakad. A nagy nyomás okozta hiányos szövettáplálás szövetelhalást okoz. Az ilyen elhalt szövet szürke, sárga szokott lenni. E helyen fog felfakadni a tályog. A fakadás hirtelen sugár alakban történik. A kiürült geny tejfelszerű, nem bűzös, helyenkint darabos, néha nagyobb darab elhalt, leváltott, de egészen szét nem esett szövetrészeket tartalmaz. Amint a geny kiürült a láz csillapodik, a ge-

nyes gyáladzs lezajlott, az étvágy visszatér, stb. az egész helyreáll.

A felsorolt jelenségek gyakran mások. Súlyos nehézlégzés, hörgés, orrhurut hiánya, szívgyengeség, a genyesedés elmaradása, néha a genyek a torokba ürülése, a légzacskók genyesedése, a mellkasi és hasi szervek genyesedése, agytályogok, vesebajók tartják a képet különösen ha a gyógykezelést laikusokra bizzák, — a tályogokat időben állatorvossal fel nem bontatják.

Az erekbe került geny az állat egész testét fertőzti. Az összes sejtek kémiai laboratorumokban a rendestől egészen eltérő vegyületeket termelnek, melyek a hőszabályozó sejteket is megszüntetik vagy kiforgatják rendes működésükből. A láz hirtelen esik, az állat teljesen étvágytalan gyorsan soványodik, nehezen és szaporán légzik, a lábak, ízületek néha megdagadnak stb. stb. A jelenségek sokféle képen módosulnak, aszerint amint az állat egyes szövetszetei és nedvszetei öröklés vagy megszokás, szerzett immunosságuk, ellenálló erejük folytán működésükben, esetleg alakjukban is gyengében vagy erősebben megváltoztatnak.

Ebből látható, hogy habár a kórságot okozó mikroszkópos kicsi élődsi egvféle, még egyazon istállóban, tehát ugyanazon körülmények között tartott állatok eltérő tünetcsoportokat mutathatnak.

(folyt. köv.)

Jó tanácsok.

Kaszáljuk mielőbb le a szénát mielőtt el nem virágzik, mert tápláló ereje a magba megy, a szárból szalma lesz.

* * *

Meleg idő beállta előtt oltasuk be sertéseinket orbánc ellen a combok belső felületén. Irassuk össze a községben levő oltandó sertések számát és levelező lapon értesítsük arról az állatorvost.

Oddá sze edna hi'za

v Nediliscsi zidana v nájbögsem sztáni v steroy sze nahája krcsma na obracsájnom kraji, z stírami hisicami, dve kühnyi, pivnica krcsmeni ogracsek, stale itd. itd. Vecs sze zvê pri STJEPAN MUŽEK Nedeliscse p. Čakovec.

SENO,

Superfosfát, Portland Cement, Papir za zid, Papi pokriv, Karbolineum, Kovačko vogelje, Steini Drva, Les — se dobi pri

VIKTOR CZIPO

trgovci

v MURSKI SOBOTA

Vsáki práznik, nedelo, tek in soboto koncert. ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasugyszintén szombaton és cötökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA Meolic KAVARNA

Ne sajnálja az

se a fáradságot és győződjön személyesen, hogy a legújabb Párisi és Bécsi kalapmodellek kalapujdonságok legutányában csak A. KIRÁLY díkereskedésbe kaphatók. Szkalapok backfischok részére 120 Din -ig, szalma kalapok részére 75—175 Din. Szalmakalapok gyermekek részére 40—65 Din.-ig. Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek. Mindenemü kalap alakú, úgy mint formáztatás, átvarrás, festés a legpontosabban legolcsób árban készítetik. Uitt nagy választék Női és férfimek harisnyákban, kötényekben pipere cikkek minden kötöt árban. Állandóan választék megtekinthető, megvételkényszer nélkül.

Szolid áruk. Pontos kiszámítás.

A. KIRÁLY

trgovina s klobuci, perilo in kratke M. SOBOTA (Berger-féle)

PERGAMEN PAPIR

olcsón kapható l. H A papirkereskedésében M. S